

Tværfaglighed – for patientens bedste

- Fredag den 29. september 2023, Inger Uldall Juhl og Lone Vesterdal

Et tværfagligt samarbejde

En bog om seks
eksistentielle emner
– ud fra lægens og
præstens perspektiv

Bogens seks kapitler

- Sygdom
- Stress
- Angst
- Aldring
- Død og sorg
- Skyld og tilgivelse

Det skrøbelige menneskeliv

Vi bringer to faglige perspektiver sammen:

For en større forståelse af patienter og
konfidenter

For et mere solidt fagligt fundament

For at skærpe vores faglighed og højne kvaliteten
af vores arbejde

For at støtte og styrke hinanden

Sjælesorg i bevægelse

En introduktion til hovedspørgsmål
sjælesorgens teologi og praksis i Danmark

Redigeret af Lone Vesterdal og Thomas Gudberg

Ekvilibriem

ELISABETH ASSING HVIDT
JENS SØNDERGAARD
ANETTE GRØNNING (RED.)

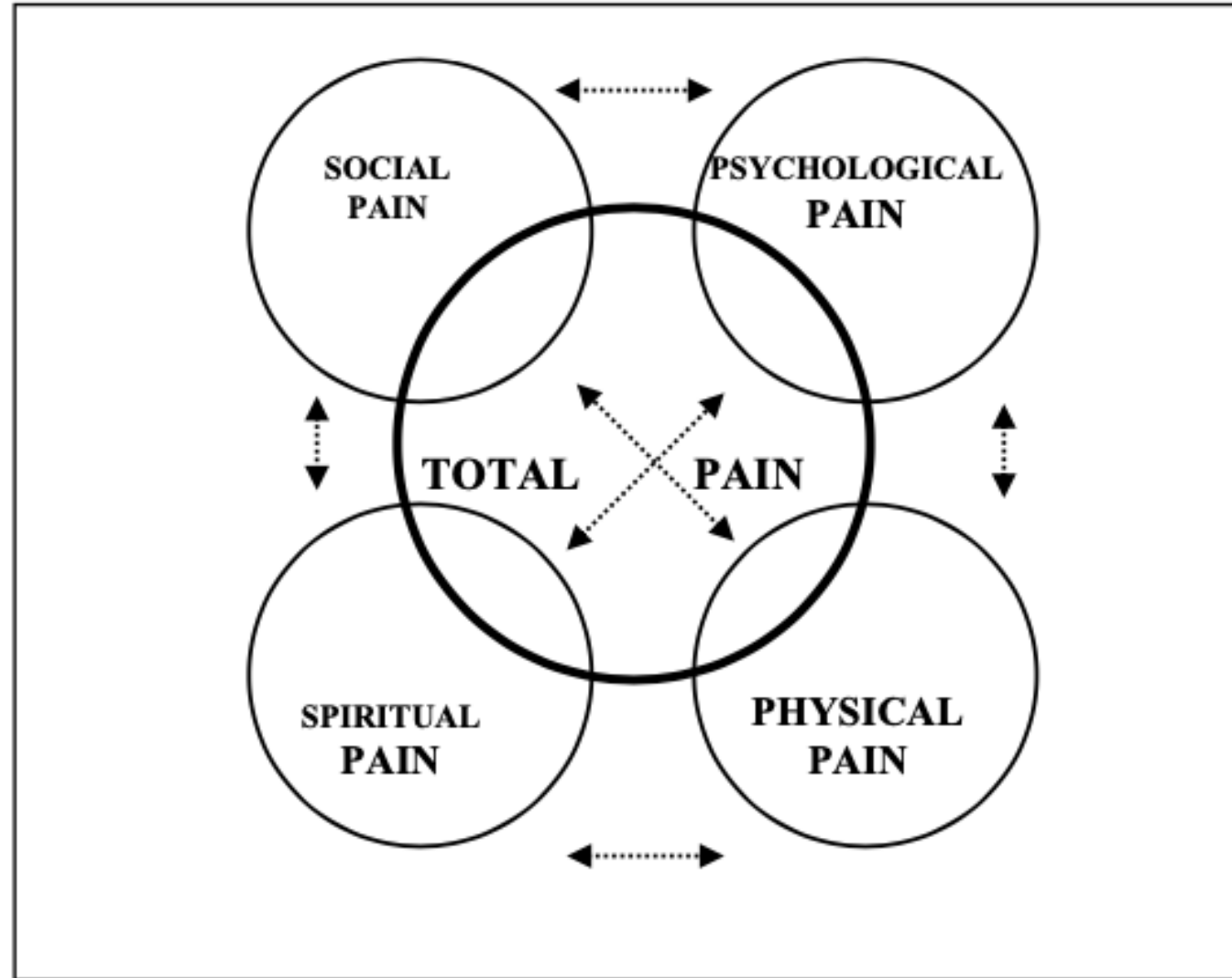
RELATIONER

I SUNDHEDSVÆSENET

- hvorfor og hvordan?

Uddannelses
Udvalget

Artikler om
tværfagligt
samarbejde
læge/præst

Vi står i gæld
til den
palliative
tradition

Medicinske og teologiske grundbegreber (ifølge Balboni)

- Vision og mission: Helbredelse af den syge krop og det syge sind.
 - Frelse og frisættelse fra sygdom
 - Helende mediator: lægen og sundhedsvæsenet.
 - Terapeutisk behandling
 - Patientrollen og lægen
 - Patienttilid og tavshedspligt
- Vision og mission: Helbredelse og frelse af den syge sjæl
 - Frelse og frisættelse fra synd og død
 - Helende mediator: præsten og kirken
 - Terapeutisk sjælesorg
 - Konfidenten og sjælesørgeren
 - Konfident-tillid og tavshedspligt

Palliationens mål

For lægen

- Mindske lidelse og øge tryghed
- Dæmpe universel smerte
- Via viden skabe realistiske forventninger og håb for både patient og pårørende
- Løfte om tilstedeværelse til det sidste.
- Etablere og udvikle dialog mellem patient og pårørende

For præsten

- stræbe efter at skabe relationer, så eksistentiel og social ensomhed nedtones.
- styrke den syges relationer - til sig selv, til andre og til Gud.
- Ritualer: velsignelse, nadver og dåb, vielse.
- Injicere håb og kærlighed
- Give ord og billeder til det, der er usynligt
- Skabe tryghed gennem tro og relation

Sundhedsteologi (efter Rowan Williams)

Sundhedsteologi har som mål at fastholde patientens liv i sunde relationer til:

sig selv

de pårørende,

den sundhedsprofessionelle

til den, som de opfatter som deres Gud (Balboni: "Primary Love" – første kærlighed.)

Det tværfaglige mål

- At styrke indsatsen overfor patienten ved at føje de to fagligheder sammen. Forskning og erfaring viser, at tværfaglighed er med til at fastholde sunde relationer for patienten.
- Det er i sunde relationer, at vores liv har mening og betydning.
- Relationer eksisterer både før og efter døden.

Den aktuelle relevans

Ændring i indlæggelses-kultur

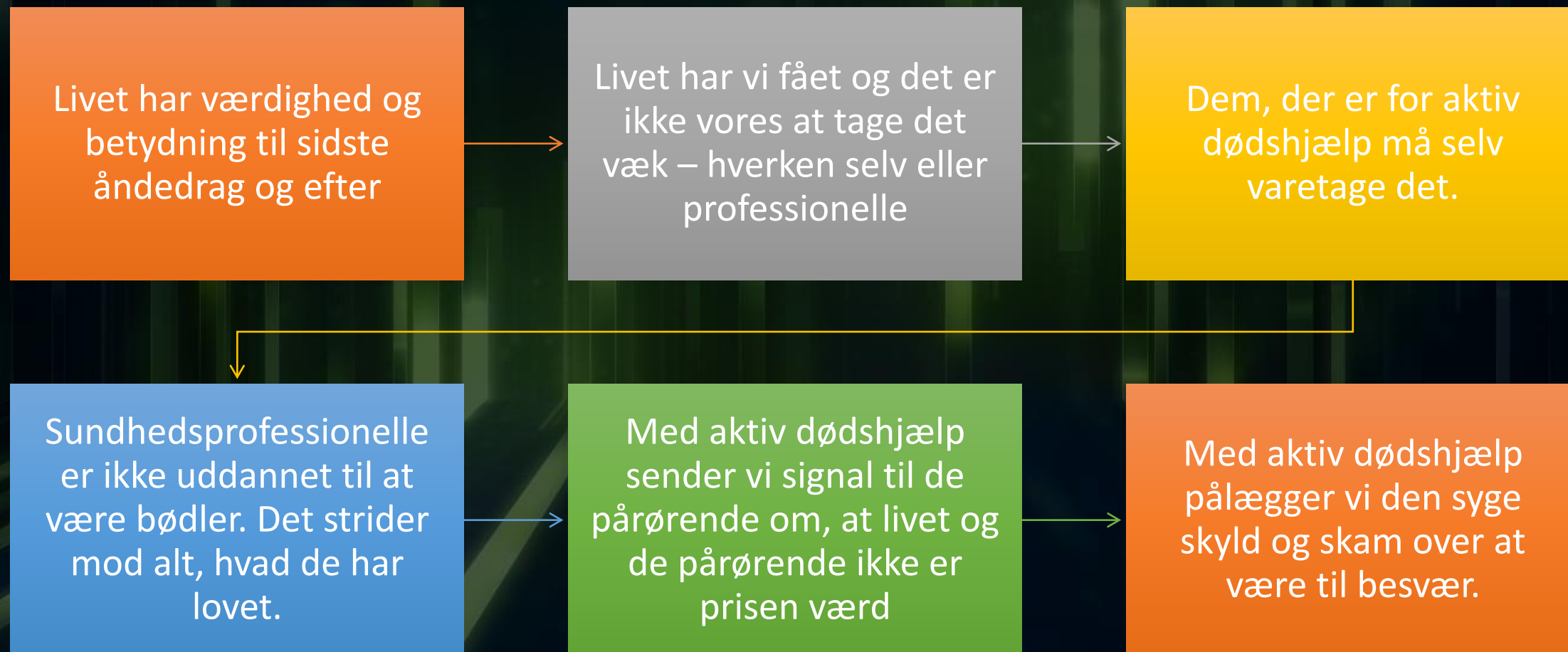

De syge kommer i højere grad til at blive
passet i hjemmet

Derfor relevans for samarbejdet mellem
den praktiserende læge og sognepræsten

Debat om aktiv dødshjælp

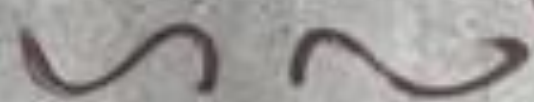

Det tværfaglige
samarbejde
fastholder etik og
moral

- Tal 2 minutter om hvordan tværfaglighed kan fastholde etik og moral hos den enkelte patient og den sundhedsprofessionelle

DET ER ALDRIG
RART AT BLIVE
VALGT FRA,
GO' AFTEN HR, RØDVIN

YIFAK
FIFAK
SIFAK
TIFAK

Konkrete erfaringer i Kolding

Har du overvejet
at tale med
en præst?

Samarbejdet i
Kolding
mellem
praktiserende
læger og
sognepræster

Stormøde 12. januar 2023

En case fra et palliativt forløb

- En mandlig patient er tilknyttet palliativt forløb og har en terminallidelse. Passes af hustruen i hjemmet. God kontakt til det palliative team. Et par uger efter mandens død, opsøges enken af hospicepræsten. Er glad for besøget og giver udtryk for, at hun egentligt gerne ville have haft kontakt til sin sognepræst under sygeforløbet. Hun havde ikke selv tænkt på det, og havde mulighed heller ikke selv kræfter til det, og det palliative team foreslog det ikke.

En case fra et palliativt forløb

- Mona, 80 år, terminalregistreret grundet blodsygdom. Bor alene, kompliceret forhold til børn. Praktiserende læge besøger jævnligt patienten sammen med palliationssygeplejerske fra kommunen. De tager sig af de tre smerter: Fysisk, psykisk og socialt. Patienten mangler noget, og vi foreslår samarbejde med lokal sognepræst. Den praktiserende læge kontakter sognepræsten, da patienten ikke har kræfter til det. Dette bliver vendepunktet for patienten.
- Lægen og præsten har fælles samtaler med patienten, og det skaber tryghed hos patienten og forbedrer relationen til børnene.

Erfaringer fra USA (Forhåbentligt ikke i Danmark)

- Svagheder i det amerikanske sundhedsvæsen:
- Økonomien går over omsorgen
- Patienten er ikke i centrum
- De sundhedsprofessionelles kræfter forenes ikke i omsorgen for patienten (hver personale gør sit)
- Systemet undergraver den sundhedsprofessionelles compassion og spiritualitet.
- De traditionelle religioner: Islam, Jødedom og kristendom er ikke repræsenteret fysisk på hospitalet og har ikke synlig plads.
- Denne mangel på anerkendelse af transcendens gør i stedet lægen til Gud og fylder patienten med forventninger om lægens guddommelige helbredelse.

Religionens synlighed i danske hospitaller og hospice

- Kapellet på Kolding Sygehus har et kors på hjul, så det kan være religionsneutral. Men hverken kristne, jøder eller muslimer kan genkende noget fra deres egen religion i rummet.
- Hvor skal patienter og pårørende gå hen for at bede?
- På AAU, Skejby, er et fordybelsesrum, et kirkerum og et bederum.
- Hvordan er det på danske hospice?
- Hvad ønsker patienterne? Hvad ønsker de sundhedsprofessionelle?

Sprog og metafor omkring patient og sundhedsprofessionel

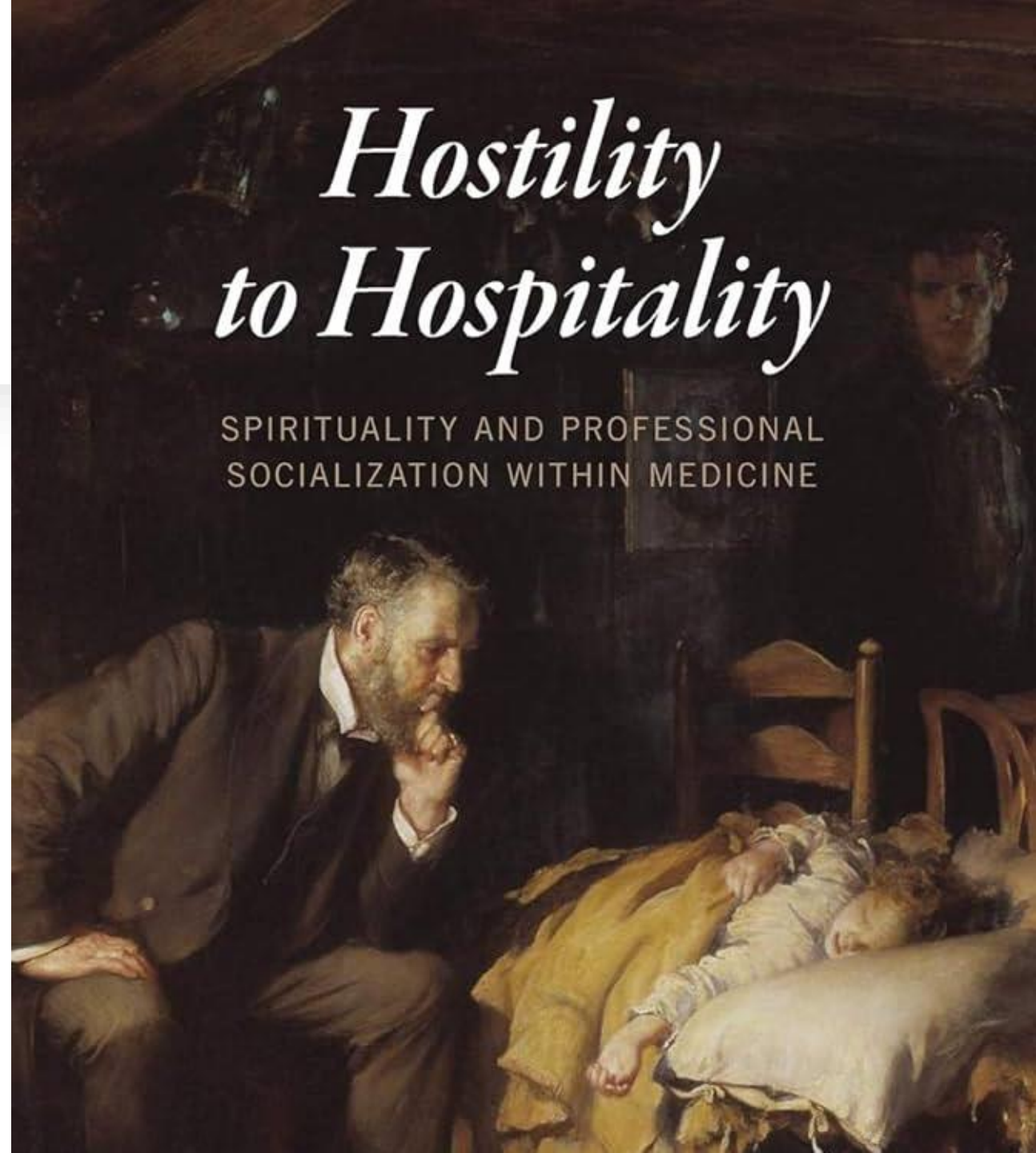
- Videnskab: Objekt – observatør – tingsliggørelse af patienten.
- Økonomi: Køber – sælger – supermarkedstankegang.
- Bureaukrati: Bruger - -manager – udbyttetankegang.
- Sundhedsvæsenet: Patient – sundhedsprofessionel. Angiver et magtforhold og en forventning om, at den syge er udholdende.
- Hospice: Gæst – vært: Begge er ligeværdige og ”på besøg” i hinandens liv (græsk hospes=gæst og vært)

Gæst – vært metafor

- Giver mulighed for:
- Modtagelse af den syge som gæst i et gæstehus (hospital)
- Bliver set på med værdighed - som et guddommeligt væsen
- Korrektion ("omvendelse") muligt, da en vært altid kan ændre vilkårene for besøg, dvs. man bliver mindre bange for fejl.

Hostility to Hospitality

SPIRITUALITY AND PROFESSIONAL
SOCIALIZATION WITHIN MEDICINE

www.Laegenogpraesten.dk

Vi hilser tværfaglige relationer velkommen

- De højner fagligheden
- De styrker arbejdsglæden
- De er til glæde for patienter og begge faggrupper